

**GROENE
METROPOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

**THE
ECONOMIC
BOARD**
Regio Arnhem Nijmegen

Lifepoint

GROENE GROEI VOOR NEDERLAND

Groene Groei voor Nederland

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is met ruim 800.000 inwoners in onze 18 gemeenten de vijfde Metropoolregio van Nederland. Kenmerkend voor onze regio is het rivierengebied, bestaande uit grote rivieren (Bovenrijn, Waal, Pannerdensch Kanaal en Nederrijn) en het binnendijs rivierengebied. De “Kraan van Nederland”! De grote rivieren zorgen van oudsher voor nauwe verbindingen met economische en culturele centra langs de Rijn. Onze regio kent veel waardevolle natuur, een mooi landschap zoals de Posbank, de Veluwezoom en het prachtige stuwwalcomplex aan de oost- en zuidkant van de regio. Ook is onze regio wereldwijd sterk op het gebied van Energy, Health en Hightech, bekend onder de naam Lifeport! De combinatie van levendige steden, hoogwaardige kennisinstellingen, innovatieve werklocaties en een krachtig landelijk gebied maakt onze regio bijzonder. Dit samen maakt ons een van de meest toekomstbestendige regio's van het land.

Onze groeicapaciteit willen we optimaal benutten maar daarvoor is op korte termijn wel actie nodig. De energie-, circulaire- en digitale transitie en de transitie in de gezondheidszorg gaan het dagelijks leven én de toekomst ingrijpend veranderen. Onze regio heeft hoge woningtekorten en mobiliteits- en leefbaarheidsproblemen, vergelijkbaar met het westen van het land. Zo is Nijmegen bijvoorbeeld de derde stad van Nederland qua woningtekorten. De woningbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen dreigen door netcongestie te stagneren. Om de zorg toegankelijk, kwalitatief hoogwaardig en betaalbaar te houden, is een transformatie nodig waarbij meer nadruk komt te liggen op preventie (met aandacht voor gezond leven), eigen regie van inwoners over hun gezondheid en passende zorg in de eigen leefomgeving.

Bovenstaande problemen drukken op het welvaartsniveau van de regio, dit blijkt ook uit het rapport “Elke regio telt”. De ontwikkelingen en groei gaan zo snel, dat het vraagt om actie en investeringen vanuit het Rijk en samenwerking met alle overheidslagen.

Het mooie landschap in de Groene Metropoolregio lijdt daarnaast zichtbaar onder de hoge stikstofdepositie en het feit dat er steeds vaker te weinig water door onze kraan stroomt. Op sommige plekken leidt dit al tot onomkeerbare schade. Niet alleen voor de landbouw is dat een probleem, maar ook woningen en bedrijven kampen met de gevolgen van droogte, zoals verzakkingen. Er zijn bovendien zorgen of met de verdergaande verstedelijking alle nieuwe huizen en bedrijven van drinkwater kunnen worden voorzien. Herstel en versterking van deze gebieden is nodig!

Gelukkig hebben wij in onze regio ook veel oplossingen voor bovengenoemde uitdagingen. Bijvoorbeeld ons energiecluster met daaruit voortvloeiende innovaties op gebied van batterijtechnologie, waterstof en slimme warmtenetten. Tegelijkertijd is het nodig dat de rijksoverheid blijft investeren in onze regio als proeftuin voor lokale energiesystemen.

Als NOVEX gebied pakken we onze opgaven het liefst integraal en samen met Rijk aan. Met gerichte investeringen wordt in onze regio een groot effect bereikt: Groene groei voor Nederland!

Onze oproep aan het nieuwe kabinet:

1. Investeer in de benodigde schaa sprong (woningbouw/mobiliteit) van onze toekomstbestendige regio.
2. Stop verdere verslechtering van de natuur en investeer in het groen en blauw van deze Metropoolregio.
3. Help de economische potentie toekomstbestendig te ontwikkelen om het brede welvaartsniveau in de regio te verbeteren.
4. Continueer de bijdragen in de innovaties en transitie s in Energy, Health en Hightech.

5. Bijdrage leveren aan toekomstbestendig maken van de energie infrastructuur. Als we in onze regio niet investeren in de energietransitie, dan zit onze regio op slot!

Schaalsprong in de woon- en leefomgeving

- Realiseer de randvoorwaarden uit de woondeals en stel middelen beschikbaar voor het afdekken van onrendabele toppen.
- Ontwikkel eenduidig en effectief beleid gericht op het makkelijker mogelijk maken van circulair en conceptueel bouwen, onze regio heeft hier concrete voorstellen voor. Zo kan de woningbouwopgave worden versneld en verduurzaamd.
- Zet budgetten gebiedsgericht in. Zo kunnen we op een integrale manier investeren in onze opgaven.

- Investeer in OV- en fietsverbindingen:
  - € 100 miljoen voor de prioritaire mobiliteitsprojecten < 2030;
  - € 600 miljoen voor het totale mobiliteitspakket > 2030.
- Werk aan een ondersteunend mobiliteitspakket rondom de A15/A12 om de effecten van de jarenlange vertraging van de realisatie te verzachten.

Herstel van natuur- en watersystemen

- Investeer in het robuust maken van het watersysteem en versterking van natuur en schadeherstel, zoals:
  - watersysteem Gelderse Poort robuust en toekomstbestendig maken;
  - beekherstel en de omliggende beekdalen in de Veluwezoom;
  - herstel stuwwallen en beschermen drinkwatervoorraden (Berg en Dal/Heumen – Ooijpolder-stuwwal-Heumen);
  - versterking watersysteem Overbetuwe en Lingewaard - doorontwikkeling Lingezege.

Investeer in Lifeport

- Investeer in langdurige programma's voor regionale economische ontwikkeling.
- Investeer in Lifeport als proeftuin voor lokale energiesystemen en de innovaties uit de Energy, Health en Hightech sector uit onze regio. Deze dragen bij aan de versterking van de brede welvaart in onze regio en kunnen ook een voorbeeld zijn voor ander grotere steden in Nederland.
- Talent is nodig om de regio economisch en maatschappelijk sterker te maken. Het is van belang dat de onderwijsinstellingen (mbo, hbo en universiteiten) voldoende talent kunnen blijven opleiden. Wij vragen financiering voor het ontwikkelen, aantrekken en behouden van talent voor onze regio.
- Werk samen met onze regio om ons triple-helix ecosysteem rondom circulaire economie te ondersteunen en nationaal beleid op regionaal niveau tot uitvoering te brengen. Stel in dit kader middelen voor de herstructurering en intensivering van werklocaties beschikbaar zodat minder nieuw terrein hoeft te worden aangelegd.
- Ondersteun ons bij de opschaling van circulaire ketens. Onze regio is koploper in de recycling van zorgafval. Ook is samenwerking vereist voor het circulair maken van ketens gericht op zonnepanelen en textiel.

